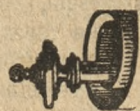

OPIEKUN KATOLICKI

Nr 10.

W pracy i oświacie, przyszłość nasza!

Rok XV.

Bytom (Beuthen O/S.) dnia 4 lutego 1898.

Opiekun Katolicki wychodzi co środę i sobotę. Przepłata kwartalna wynosi na pocztach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara. Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu (Beuthen O/S.) Dyngosstrasse 27. Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętogo miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wroclawiu Rudeff Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frandler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francją A. Sławiński Paris, Rue Véseléy Nr. 3. W Berlinie E. Wollny. Rekopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Bytom, dnia 3 lutego.

W sobotę prezes węgierskiego ministerstwa Tisza dał nareszcie odpowiedź na interpelacyą posła Helfego co do obecnego położenia politycznego. Tisza zaprzecza różnym wiadomościom rozsiewanym w stosunku Austrii do Niemiec i Rosyi, i zaręcza, że nie ma powodu do powątpiewania o zamiarze utrzymania pokoju ze strony mocarstw. Wskutek posunięcia wojsk rosyjskich nad granicę, musiano i w Austro-Węgrzech pomyśleć o zabezpieczeniu granic swych i wykonano to, unikając pozorów wojennego. Przymierze trzech środków europejskich mocarstw (Austrii, Niemiec i Włoch) jest przymierzem pokojowem. W końcu p. Tisza wyrażał nadzieję, że „pokojowo usposobionym monarchom i rządowem uda się, utrzymać pokój i Europę uwolnić od ciężącego mocno uczucia niepewności.“

— Warszawski generał gubernator Hurko z wielu innymi gubernatorami bawi obecnie w Petersburgu. Nie zastanawiałoby to nikogo, zwłaszcza, że co rok w tej porze gubernatorowie przybywają do stolicy, — ale tegorocznemu pobytowi gubernatorów w Petersburgu nadaje większe znaczenie wiadomość podana przez urzędowego „Rosyjskiego Inwalidę“, według której rosyjski minister wojny wydał rozporządzenie, aby utworzoną została poszczególna wojenna komisya, złożona z najwyższych tych i tym podobnych wojskowych osobistości, pod przewodnictwem wielkiego księcia Mikołajewa; komisya ta zajmować się będzie rewizyą najnowszej ustawy dla wojennej administracyi w czasie kompanii jako i ustawy o wojskowej dyscyplinie (karność).

O Różańcu.

Do środków utrzymujących ducha wiernych w pobożności, należy bez wątpienia Różaniec inaczej *Wieniec różany*. Szczególny ten sposób modlenia się pochodzi z XIII wieku, gdzie go św. Dominik zaprowadził na cześć N. P. Maryi, a na pognębienie herezyi Albigenów. Już i w poprzednich wiekach podobnie w chórach się modlono, a zamiast oznaczać liczbę paciorków paciorkami, oznaczano kamyczkami. Takie paciorki, czyli kamyczki nawlekane na sznurki, znaleziono w grobie św. Gertrudy, która umarła 667go roku, i w grobie św. Norberta, zmarłego w roku 1134.

Ale nie był to różaniec w tym rozumieniu, ani w tej formie, w jakim go dziś odmawiamy.

Lubo forma i treść przepisana przez św. Dominika, pozostała w zasadzie ta sama, to jednakże przez następne wieki została znacznie rozszerzoną, aż wreszcie się ustaliła

i doszła do nas taką, jaką w książkach do nabożeństwa znajdujemy.

Nazwa „Różaniec“ pochodzi od nazwy łacińskiej: *Rosarium*.

Różaniec rozszerzył się przez zakony męskie i żeńskie, i przez nie też dostał się do Polski. Zakonnicy pierwotnie tworzyli sami między sobą *Bractwa różańcowe*, a to mianowicie z tego powodu, że wszystkie śpiewy kościelne były pierwotnie po łacinie. Ażeby lud mógł do bractwa należeć, tłamaczono Różaniec na wszystkie języki, a tym sposobem mogli wszyscy skorzystać z łask i odpustów jakie Papież Pius V, Innocenty XII, i wielu innych, udzielili tym, którzy składają „Bractwo różańcowe“.

Święty Dominik, zaprowadzając Różaniec i Bractwa, miał przedewszystkiem lud na myśli, któremu stworzył nabożeństwo dla rozmyślenia *Tajemnic życia Jezusa Chrystusa i N. P. Maryi*. W systematyczny porządek ułożone Tajemnice są każdemu przystępne i porządkiem rozmyślać można nad miłosierdziem Bżem „Tajemnica“ wykazuje, że rozum ludzki za słaby, aby zbadał „Wcielenie“, „Śmierć“ i „Zmartwychwstanie“ Zbawiciela. Człowiek wie, że się tak stało, ale jak? to dla człowieka tajemnicą.

Różaniec składa się z trzech części, a każda część zawiera po pięć tajemnic.

Część pierwsza *wesoła*, zawiera tajemnice: zwiastowania przez Anioła Naj. Pannie Maryi, nawiedzenie Elżbiety, narodzenie Pana Jezusa, pokłon trzech Mędrców, znalezienie Pana Jezusa w kościele.

Część druga *żałobna*, rozważa mękę Pańską i zawiera tajemnice: Modlitwę Pana Jezusa w Ogrójcu, biczowanie, cierniem ukoronowanie, dźwiganie krzyża, ukrzyżowanie.

Część trzecia *chwalebna*, rozważa tajemnice: Zmartwychwstania, Wniebowstąpienia, Ducha św. zesłania, Wniebowzięcia Naj. Panny Maryi, i Jej ukoronowanie.

Różaniec jest poświęcony czci Naj. Pannie Maryi co tak zrozumieć należy, że oddajemy w nim cześć samemu Bogu, a Naj. Pannę Maryą błagamy, aby się wstawiła za nami do Jej Syna.

Dawniej w Polsce Różaniec daleko w większej był czci i poważaniu aniżeli dzisiaj. Po domach polskich nie tylko go wspólnie odmawiano, ale każdy czy to magnat, czy chłopiec nie wstydził się paciorków. Różaniec był dziennym paciierzem, czy to w domu, czy w podróży. W niedzielę zaś i święta wszystko spieszyło do domu Bożego, aby tam wspólnie z całą parafią oddać cześć Bogu Zbawicielowi i Jego Przczystej Matce.

Za to też dawniej było lepiej.

Dopóki w brzmiało:

Panie ku wspomnieniu memu wejrzyj!

Panie ku ratunkowi memu pospiesz!

Bóg spieszył na „ratunek“. Dopóki śpiewano:

Błogosławieństwo Boga wszechmocnego, Ojca i Syna i Ducha świętego, niech zstąpi na nas i mieszka z nami na wieki Amen.

Bóg też błogosławił.

Dziś inaczej z pobożnością, inaczej w Polsce. I jakżeż ma też Bóg błogosławić kiedy Go o to nie prosimy? Dawniej kiedy n. p. tak książę Radziwiłł, Panie Kochanku, należał do Bractwa Różańcowego, i to nie tylko jako nibyto członek honorowy, ale wiernie wypełniał obowiązki tegoż Bractwa, dziś lada kto już się wstydy zasieść w kościele i zaśpiewać wspólnie z ludem: Ojciec nasz, który jest w niebiesiech... chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj; Zdrowaś Marya... Święta Marya, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi!...

I my umiemy się jeszcze nazywać synowie naszych dziadów i babek? I my śmiemy narzekać, że nam Bóg nie błogosławi? Oj! nie żartujmy z Pana Boga, ani z Kościoła świętego! Kapłani nawodzą nas do usłuchania Kościoła świętego, a słuchamyż ich? Pan Jezus powiedział: „Kto was (kapłanów) słucha, mnie słucha, kto wami gardzi mną gardzi.“ Oto są słowa, które każdego prawowitego katolika dreszczem przejąć powinny, bo w nich leży wyrok potępienia dla tych, którzy w imieniu Boga nakłaniają ludzi do dobrego, ale wielu ludzi ich nie słucha, czyli gardzi samym Panem Jezusem... Biada temu, kto się dostanie w ręce zagniewanego Boga!

Do Bractwa Różańcowego wstąpić może każdy, czyli się zapisać na członka. Nie konieczne taki Brat lub Siostra zmuszonym jest chodzić do kościoła i śpiewać Różaniec wspólnie, bo może go w domu odmówić. Odpusty są te same byle tylko dopełnił dalszego obowiązku tj w pewnym czasie przepisany wyspowiadał się i przyjął Najświętszy Sakrament. Samo bowiem wpisanie się na członka, nie nie znaczy. Jak Wiara bez czynków jest martwą, tak wstąpienie do Bractwa bez wykonywania przyjętych obowiązków jest także bez wartości.

W końcu przypomnijmy sobie raz jeszcze że właśnie Polacy najwyższą cześć spełnieni są ku czci N. Pannie Maryi, którą nawet uważamy jako Królową Polską. Obraz Przczystej Dziewicy, malowany ręką św. Łukasza, a wykończony przez samego Anioła, znajduje się właśnie w Polsce, w Częstochowie z kąd tyle łask na Polskę spłynęło. Nie bądźmy zatem obojętnymi na Różaniec poświęcony czci Królowej. Ona nam też u Syna swego miłego wyprosi to, czego tak gorąco pragniemy.

TANIO!**TANIO!**

SALO WEICHMANN w BUROWCU

naprzeciw targowiska.

Po ukończeniu z dniem 1 lutego rocznego uporządkowania składu, znów nadeszły wielkie zapasy towarów, które przy bardzo małym zysku pragnę prędko wyprzedać.

Nadeszły więc:

Płótna i bawełny, powłoki we wszystkich szerokościach, szertyng, serwety, płótna na zapaski we wszystkich gatunkach, prawdz. modre zapaski, płótna na sienniki jak i gotowe itp.

Chusty

do przewieszenia we wszystkich cenach, kazimirowe szale w najpiękniejszych mustrach, tureckie wielkie chusty wełniane z jedwabiem, szaliki według austriackich wzorów.

Więce dla młodych panów, družbów, kwiaty, bukiety, wstążki z jedwabiu i atlasu.

Materye na ubiory!

Różne gatunki i we wszystkich farbach jak i karbowane dla panów i chłopców, dobrych wełnianych materyi we wszystkich cenach. Materye i sukna na łokcie.

Wielki skład

koszul wierzchnich wyszywanych i gładkich, kołnierzyków, manżetów we wszystkich gatunkach.

Skład korzenny:

Od 1. lutego sprzedawać będę po następujących cenach: ¼ Ctr. Hausback po M. 2,60, 1 Ctr. mąki do paszenia 3,70, cukier w głowie 32 fen., 1 funt 33 fen., piękna faryna 30 fen., kawa funt po 1,40 — 1,80, palona funt po 1,40 — 1,60 M. 5 funtów mydła 1,20 M. 3 funty sody 20 fen. jako też wszelkie inne towary po jak najtańszych cenach.

Po 1 lutym obliczać będę wszystkim moim odbiorcom dywidendę i dam nowe książki. Od 15 lutego rozpocznie się wypłata rabatu (podarków) obliczone 10 fen. za talara, za co towar do wzięcia.

Nowe książki rabatowe będą od dzisiaj każdemu odbiorcowi darmo dawane, lecz trzeba rocznie najmniej wzięść za 100 M. towarów.

Jedynie przez wielki odbyt jakim się cieszę, jestem w stanie konkurować z innymi w doborze jedynie najlepszych towarów a po cenach jak najtańszych.

o tej prawdzie niech się każdy przekonać zechce.

Z uszanowaniem

Salo Weichmann.

naprzeciw targowiska.

TANIO!**TANIO!**

 Do dzisiejszego numeru dołączamy dodatek p. C. Luecka z Kołobrzegu, na który zwracamy uwagę.